

نقش میانجی گری نگرش ورزشی در رابطه علی با جهت گیری ورزشی بازیکنان لیگ والیبال ایران

مژگان احمدیان^۱

اکبر آفرینش خاکی^۲

رضا نیک بخش^۳

10.22034/SSYS.2022.517.1342

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۷/۷/۲۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۸/۱/۳۱

هدف این مطالعه، تبیین نقش میانجی گری نگرش ورزشی در رابطه علی نظریه اسنادی با جهت گیری ورزشی بازیکنان لیگ والیبال ایران براساس پست بازیکنان و ارایه مدل بود. روش تحقیق توصیفی و کاربردی، جامعه آماری بازیکنان لیگ والیبال ایران در قالب ۲۴ تیم و ۲۸۸ نفر بودند. ابزار تحقیق شامل ۳ پرسشنامه سبک های اسنادی، نگرش ورزشی ویلیس و جهت گیری ورزشی بود. از آمار توصیفی و آزمون رگرسیون t، پیرسون، فریدمن، واریانس، واتسون و معادلات ساختاری برای مدل سازی استفاده گردید. نتایج نشان داد بین نگرش ورزشی با مولفه پیروگرایی و بین جهت گیری ورزشی با مولفه خوشبینانه رابطه معناداری وجود دارد. اولویت بندی مولفه های نگرش ورزشی شامل: موفقیت، قدرت و اجتناب از شکست، اما در پست لیبرو، اجتناب از شکست و در پست پاسور قدرت می باشد. مولفه های جهت گیری ورزشی در پست لیبرو: پاسور

۱- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد تهران

جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۲- استادیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی،

تهران، ایران (نویسنده مسئول)

E-mail: Sahmadian99@gmail.com

۳- دانشیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی،

تهران، ایران

● نقش میانجی‌گری نگرش ورزشی در رابطه علی با جهت‌گیری ورزشی بازیکنان لیگ والیبال ایران

و پشت خط زن هدف‌گرایی، پیروزگرایی، رقابت‌جویی، درپست اسپوکر قدرتی و دفاع: پیروزگرایی، رقابت‌جویی، هدف‌گرایی و درپست اسپوکر سرعتی: هدف‌گرایی، رقابت‌جویی، پیروزگرایی در رتبه‌های اول تا سوم قرار دارند. در سبک اسنادی درپست پاسور مولفه خوشبینانه و بدبینانه می‌باشد. و برازش مدل ساختاری به صورت متوسط به بالاست.

واژگان کلیدی: پست ورزشی بازیکنان، جهت‌گیری ورزشی، لیگ والیبال، نظریه اسنادی و نگرش ورزشی.

مقدمه

انگیزش یکی از عوامل بسیار تأثیرگذار بر موفقیت و کیفیت مطلوب عملکرد ورزشکاران است. این در حالی است که تحقیقات محدودی درباره تعیین صفات انگیزشی در ورزشکاران ایران انجام گرفته است (ابوالقاسمی و آریاپوران، ۱۳۹۶). به طور کلی، انگیزه رقابت در ورزش های انفرادی بیشتر از ورزش های تیمی بود. بالا بودن انگیزه توان در ورزش های انفرادی را می توان به دلیل متکی بودن ورزشکاران این رشته ها به عملکرد خودشان در نظر گرفت (احمدی و همکاران، ۱۳۹۵). بر این اساس به نظر می رسد که در ورزش های انفرادی ورزشکاران تأثیر بسیاری بر رفتار دیگران دارند. با اینکه به نظر می رسد انگیزش اجتناب از شکست اثر منفی بر اجراکننده دارد، مقایسه بین انگیزه در بازیکنان تیم های فوتبال برنده و بازنده نشان داد تیم های برنده ترس از شکست بیشتری دارند و درواقع اجتناب از شکست تسهیل کننده اجراست (باقرزاده و همکاران، ۱۳۹۵). یکی از احتمالات این امر که انگیزه اجتناب از شکست ورزشکاران ماهر بیشتر از مبتدی است، به سطح مهارت این ورزشکاران وابسته است. در ورزشکاران ماهر به دلیل سطوح بالاتر مهارت انتظارات از آنها به خصوص در میدین حرف های بسیار بالاست. برگزاری دوره های مرتبط با مدیریت انگیزه در ورزشکاران ماهر و مبتدی رشته های مختلف برای رشد و شکوفایی هرچه بیشتر ورزش ملی توصیه می شود (بهرام و همکاران، ۱۳۹۱). در رقابت های ورزشی، اجتناب از شکست در مقابل انگیزش موفقیت و سعی و تلاش برای دستیابی به پیروزی قرار می گیرد. این مسأله برای مربیان و بازیکنان اهمیت جدی دارد، در واقع مربیان می توانند با برقراری رابطه دوستانه با بازیکنان، بررسی مشکلات بازیکنان، همچنین حل و فصل اختلافات بین اعضای تیم، در صدد حفظ و افزایش انگیزش موفقیت و به دنبال آن کاهش انگیزش اجتناب از شکست و عملکرد بهتر تیم ها برآیند (کریمی و همکاران، ۱۳۹۴). اسناد: فرایندی است که افراد به کار می برند تا رویدادها یا رفتارها را به عوامل زیربنایی آنها پیوند می دهند. سبک اسناد: سبک خاصی است که هر فرد برای تعبیر و تفسیر رفتارها و رویدادها دارد. به عبارت دیگر، سبک تبیین به عادت های نسبتاً پایدار فرد در بیان علت رویدادهای خوب و بد اشاره دارد (وینر، ۲۰۰۶).

انگیزش موفقیت تمایلی که باعث میل به پیروزی و موفقیت در فرد می شود. فردی که انگیزش موفقیت بالایی دارد، تمایل به انجام کارهای سخت داشته، وظیفه شناس و ریسک پذیر است و به رقابت با معیارهای برتری علاقه دارد. انگیزش اجتناب از شکست، نیرویی در فرد است که به علت ترس از شکست، باعث پرهیز او از موقعیت های پیشرفت زا می شود. فردی که انگیزش اجتناب از شکست بالایی دارد، خلاقیت خود را از دست داده، از شرکت در فعالیت های موفقیت زا اجتناب می کند و تمایلی به انجام کارهای ماهرانه ندارد. انگیزش قدرت: توانایی یا استعداد شخص در ایجاد تأثیرات موردنظر بر هیجان های شخص دیگر (آگاهانه یا ناآگاهانه). هدف های انگیزش قدرت در یک فرد عبارتند از: نفوذ، کنترل، ترغیب، رهبری و افزودن شهرت و اعتبار خود (ویلیس، ۱۹۹۸). جهت گیری ورزشی یا سنجش انگیزه پیشرفت ورزشی شامل سه زیر مقیاس رقابتجویی، پیروزی گرای، و هدف گرای می باشد (گیل و دیتز، ۱۹۸۸) بررسی انگیزه های

1. Winer
2. Wilis
3. Gil & Diter

ورزشکار از آن جهت حائز اهمیت است که نقش‌های مهمی را در رقابت‌های ورزشی ایفا می‌کند. با وجود علاقه‌مندان زیاد به ورزش و توسعه پیوسته مجموعه دانش مربوط به اجرا و عملکرد ورزشی، فرایند رقابت یا تفاوت افراد در انگیزش رقابت، کمتر مورد بررسی قرار گرفته است. بررسی مشکل ورزشکارانی که در تمرینات بسیار خوب ظاهر می‌شوند و از نظر مهارتی در سطح خوبی قرار دارند، اما در موقعیت‌هایی که باید بهترین عملکردشان را به نمایش بگذارند، با شکست روبه‌رو می‌شوند، مسأله مورد توجه محققان بوده است (ویلیس^۱، ۱۹۸۲). بازآموزی اسنادی موجب افزایش انگیزه پیشرفت در دانش آموزان با اختلال یادگیری خاص می‌شود. بازآموزی اسنادی موجب افزایش سبک اسناد خوشبینانه در افراد با اختلال یادگیری خاص می‌گردد. بازآموزی اسنادی موجب کاهش اسناد بدبینانه در افراد با اختلال یادگیری خاص می‌شود (اسلامی و همکاران، ۱۳۹۶). نتایج پژوهش نشان داد که روابط مثبت معناداری بین خودکارآمدی و خوش‌بینی با انگیزه پیشرفت ورزشی وجود دارد (جویت^۲، ۲۰۱۴). بین خودکارآمدی و ابعاد آن و انگیزه پیشرفت ورزشی زنان در فعالیت‌های بدنی رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد، به طوری که هرچه خودکارآمدی زنان بالاتر برود، انگیزه آنها در فعالیت‌های بدنی نیز بیشتر می‌شود. براری و همکاران^۳، (۱۳۹۶) در پژوهشی با عنوان «پیش‌بینی خوش‌بینی افراد با توجه به ادراک آنها از انتظارات مربی»، نحوه تعامل با خودکارآمدی گزارش کردند که خودکارآمدی می‌تواند نقش واسطه‌ای بین ابعاد و همچنین انتظارات معلم و خوش‌بینی داشته باشد. در پایان نتایج فرضیه‌های این پژوهش نشان داد که بین خودکارآمدی و خوش‌بینی با انگیزه پیشرفت ورزشی در رابطه بین خوش‌بینی و خودکارآمدی با انگیزه پیشرفت ورزشی دانشجویان رشته تربیت بدنی ارتباط معنی‌دار و مستقیمی وجود دارد و همچنین خودکارآمدی و خوش‌بینی پیش‌بینی کننده قوی برای انگیزه پیشرفت ورزشی است (فلتز^۴، ۲۰۱۵). مردها بیشتر از زنان در معرض بازخوردهای منفی قرار می‌گیرند، ولی گرایش آنها این است. که بازخوردها را به عواملی غیر از توانایی، مانند نگرش مربی یا کمبود تلاش خودشان نسبت دهند (پیرموسی و همکاران، ۱۳۹۲). اما در زنان، برعکس، بازخورد شکست بر توانایی متمرکز است. در نتیجه، دختران خیلی بیشتر از پسران تمایل دارند موفقیت‌های خود را به عوامل بیرونی نسبت دهند، درعین حال خودشان را برای شکست‌ها مقصر می‌دانند. همچنین، در برخی مواقع، مقاومت دختران پس از شکست کاهش می‌یابد. هنگامی که به شکست تهدید می‌شوند، عملکردشان مختل می‌شود و در مقایسه با پسران، انتظارات منفی تری از خود دارند. قلی‌پور (۱۳۹۱) جهت‌گیری ورزشی را میل به مسابقه یا تمایل به پیروزی تعریف کرده که براساس آن ورزشکاران اهدافی را در طول رقابت برمی‌گزینند. ابعاد جهت‌گیری ورزشی را گیل و دی‌تر^۵ بردگرایی، هدف‌چینی و رقابت تعیین کرده‌اند. باومن و همکاران^۶ (۲۰۰۱) رقابت‌طلبی را میل و تلاش برای موفقیت در رقابت، شرکت جدی در ورزش، دستیابی به مهارت ورزشی و تسلط در آن و همچنین میل به مسابقه می‌دانند که نشان‌دهنده برجسته‌ترین بعد

1. Wils
2. Joyt
3. Brari et al.
4. Feltz
5. Gil & Diter
6. Bavman et al.

جهت گیری ورزشی است. بردگرایی یا میل به پیروزی، بعد دیگر جهت گیری ورزشی است که در آن میل به شکست حریفان بسیار مهمتر از پیشرفت در مهارت های ورزشی است. هدف گرایی یا تدوین هدف نیز یکی دیگر از ابعاد جهت گیری ورزشی است که بر تعیین و تدوین اهداف ورزشی برای کسب موفقیت ورزشکاران دلالت دارد (اسکوردیلیز، ۲۰۰۶).

نتایج تحقیقات دویک^۲ (۱۹۷۵) نشان داد که اگر به افراد آموزش داده شود که علت شکست خود را به تلاش نکردن نسبت دهند، بعد از شکست، پافشاری در رفتار افزایش خواهند یافت. نظریه های درماندگی درونی شده، انگیزش کم پیشرفت و آموزش تغییر علت های نسبت داده شده، در موقعیت های ورزشی، از کاربردهای مشخصی برخوردارند. بدیهی است که می توان از تکنیک های اسنادی برای افزایش پافشاری در رفتارهای شخص در شرایط ورزشی استفاده نمود (استیفن جی بول^۳، ۲۰۱۶). ورزشکاری که هدف اصلی اش از شرکت در ورزش، اجرای خوب مهارت، بدون در نظر گرفتن نتیجه است، فردی بهره مند از مطلوب جویی ورزشی به شمار می رود. این نوع اهداف انگیزشی، مانند اهداف مهارتی در نظریه نیکولز است. رابرتز از بین سه هدفی که مطرح کرد، هدف توانایی رقابتی را عاملی برای کناره گیری افراد در ورزش معرفی کرد. بنا بر نظر رابرتز، برای یافتن راه حل این موضوع، باید جهت گیری پیشرفت را به خود هدف معطوف کرد. از مقایسه اجتماعی اجتناب شده و استفاده از ارزیابی شخصی تشویق شود. به اعتقاد رابرتز، مطلوب ترین انگیزه برای شرکت افراد در مسابقات ورزشی، از لحاظ شایستگی، خودکنترلی و عواطف مثبت، مطلوب جویی ورزشی است (برد^۴، ۲۰۱۷). یکی از انگیزه هایی که بر انگیزش موفقیت تاثیر مستقیم دارد انگیزش لیاقت است. تحقیقات زیادی نشان داده اند که مربی با اثر بر این انگیزش می تواند انگیزش درونی و به تبع آن انگیزش موفقیت ورزشکار را افزایش دهد اصائلو (۱۳۷۷). دسی^۵ (۱۹۷۸) در مطالعاتی پیرامون انگیزش درونی ورزشکار، اعلام کرد: عامل تأثیرگذارنده بر ادراک فرد از مسئولیت شخصی خود در قبال موفقیت و شکست، پاداش های بیرونی است. وقتی به فعالیت هایی که از لحاظ درونی انگیزه شده اند، پاداش های بیرونی داده شود، چندین نتیجه محتمل حاصل می شود. از نظر دسی، انگیزش درونی می تواند به همان صورت باقی بماند، ارتقاء یابد یا سرکوب شود. تحلیل وی چنین بود که پاداش ها می توانند دو عملکرد متفاوت کنترلی و اطلاعاتی داشته باشند. اگر پاداش کنترلی مورد تأکید باشد، اشخاص شروع به درک همبستگی میان اجرای یک رفتار و دریافت پاداش خواهند کرد. در چنین شرایطی، انگیزش درونی (مبتنی بر شایستگی) کاهش می یابد. این افراد ممکن است با خود چنین استدلال کنند که «بدون پاداش، پاسخی در کار نیست.» مثلاً ورزشکاری که به سبب شرکت در یک فعالیت از نظر درونی برایش جالب است، پاداش دریافت می کند، شاید به این تصمیم برسد که اگر در آینده پاداشی به او داده نشود، دیگر بازی نکند. او در مطالعات خود مشاهده کرد که ۷۵٪ از ورزشکارانی که به فعالیت ورزشی در دانشگاه می پرداختند، انگیزش فعالیت شان کمک هزینه دانشجویی بود نه

1. Scordeliz
2. Dweek
3. Stephen J. Bull
4. Brad
5. Desi

عوامل درونی. با توجه به بیان مطالب ارائه شده تحقیق حاضر بر آن است که به مسائلی پیرامون نقش میانجی‌گری نگرش ورزشی در رابطه علی با جهت‌گیری ورزشی بازیکنان لیگ والیبال ایران براساس پست بازیکنان و ارایه مدل دقیق بپردازد.

شکل ۱: مدل مفهومی تحقیق

روش‌شناسی پژوهش

به منظور سازمان دادن، خلاصه کردن، طبقه‌بندی نمرات خام و توصیف اندازه‌های نمونه از آمارتوصیفی (فراوانی، میانگین، درصدها، انحراف استانداردها و رسم جداول) استفاده شده است. برای پیش‌بینی سهم و نقش متغیر پیش‌بین بر متغیر ملاک از رگرسیون چندمتغیری و آزمون t تک‌نمونه‌ای و جهت بررسی رابطه از آزمون پیرسون و جهت رتبه‌بندی از آزمون فریدمن و جهت پیش‌بینی از آزمون واریانس استفاده شد و در راستای تحلیل‌های تکمیلی از حیطه معادلات ساختاری برای مدل‌سازی روابط علی با تأکید بر نرم افزار لیزرل^۱ ۹/۲، و آزمون واتسون استفاده شده است. همچنین برای روانسنجی پرسشنامه‌ها در روایی‌سازه، روایی بیرونی، تجانس درونی و بازآزمایی از ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید. علاوه بر توصیف عینی، واقعی خصوصیات موضوع مورد بررسی به تجزیه و تحلیل و تفسیر شرایط یا روابط بین متغیرهای تحقیق پرداخته شود. و از نظر هدف کاربردی که به روش میدانی اجرا شده است. جامعه آماری مورد نظر این تحقیق تمامی بازیکنان لیگ والیبال زنان و مردان ایران در غالب ۲۴ تیم و به تعداد ۲۸۸ نفر می‌باشند. کل جامعه آماری به عنوان نمونه تحقیق در نظر گرفته شده است.

ابزار تحقیق

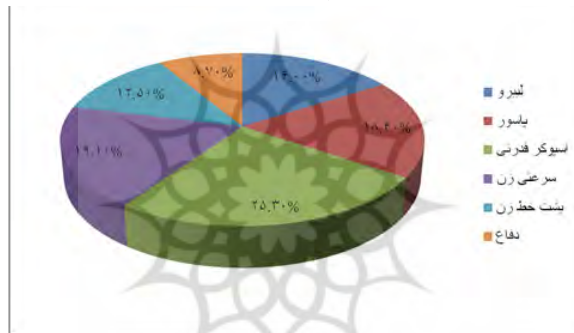
پرسشنامه شامل ۱- سبک‌های اسنادی (ASQ) یک وسیله خود گزارشی است و برای تعیین سبک اسنادی افراد یعنی منبع کنترل (درونی/ بیرونی)، میزان پایداری (باثبات/ بی‌ثبات)، کلیت (عمومی/ اختصاصی) و قابلیت کنترل (کنترل‌پذیر/ کنترل‌ناپذیر) ساخته شده است. این وسیله اندازه‌گیری نمراتی را برای تفاوت‌های فردی در زمینه‌گرایش افراد به اسناد علل وقایع خوشایند و ناخوشایند به عوامل درونی (در برابر بیرونی)، پایدار (در برابر ناپایدار) کلی (در برابر اختصاصی)، کنترل‌پذیر (در برابر کنترل‌ناپذیر) به دست می‌دهد. ۲- نگرش ورزشی شامل خصوصیات بازیکنان از نظر سه ویژگی انگیزشی یعنی انگیزش موفقیت، انگیزش اجتناب از

شکست و انگیزش قدرت است. ویژگی‌های فوق توسط پرسشنامه ویلیس^۱ و توسط مقیاس پنج ارزشی لیکرت اندازه‌گیری شده است. انگیزش موفقیت: انگیزش بازیکنان برای دستیابی به موفقیت است و توسط سوال‌های (۱۷-۱) اندازه‌گیری شده است. انگیزش اجتناب از شکست: انگیزش بازیکنان برای پرهیز از شکست و تبعات آن است و توسط سوال‌های (۲۸-۱۸) اندازه‌گیری شده است. انگیزش قدرت: انگیزش بازیکنان برای رهبری، کسب قدرت و تحت نفوذ قرار دادن سایر هم تیمی‌هایش است و توسط سوال‌های (۴۰-۲۹) اندازه‌گیری شده است. ۳- پرسشنامه جهت گیری ورزشی (SOQ)، پرسشنامه ورزش گرای گیل و دیتر، این پرسشنامه توسط گیل و دیتر (۱۹۸۸) طراحی شده و برای سنجش جهت گیری ورزشی یا سنجش انگیزه پیشرفت ورزشی مورد استفاده قرار می‌گیرد و مشتمل بر ۲۵ سوال و سه زیر مقیاس رقابت جویی، پیروزی گرایی، و هدف گرایی می‌باشد. نحوه نمره گذاری این پرسشنامه به صورت مقیاس لیکرت ۵ امتیازی است.

یافته های پژوهش

۱۱۷

متغیر پست بازیکن

نمودار ۱: تعداد بر اساس پست بازیکنان

بر طبق نمودار ۱، درصدهای مربوط به لیبرو، پاسور، اسپوکر قدرتی، سرعتی زن، پشت خط زن و دفاع به ترتیب برابر با ۱۶، ۱۸/۴، ۲۵/۳، ۱۹/۱، ۱۲/۵ و ۸/۷ می‌باشد. فرضیه صفر اول: بین نگرش ورزشی با مؤلفه‌های جهت گیری ورزشی رابطه معناداری وجود ندارد.

جدول ۱: نتایج آزمون پیرسون درخصوص رابطه نگرش ورزشی با مؤلفه های جهت گیری ورزشی

هدف گرایی	پیروزرگایی	رقابت جویی	متغیرها	ردیف
۰/۰۵۶	۰/۲۰۸	۰/۱۱۳	R	۱ نگرش ورزشی
۰/۳۴	۰/۰۰۱	۰/۰۵۶	Sig	
٪۰/۳	٪۴	٪۱	ضریب تعیین	

● نقش میانجی‌گری نگرش ورزشی در رابطه علی با جهت‌گیری ورزشی بازیکنان لیگ والیبال ایران

براساس داده‌های جدول ۱، فقط بین نگرش ورزشی با مؤلفه پیروگرایی ($P < 0/05$) رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه صفر دوم: بین نگرش ورزشی با مؤلفه‌های سبک‌های اسنادی رابطه معناداری وجود ندارد.

جدول ۲: نتایج آزمون پیرسون درباره رابطه نگرش ورزشی با مؤلفه‌های سبک‌های اسنادی

بدینانه	خوشبینانه	متغیرها	ردیف
۰/۰۱۱	-۰/۰۷۱	R	
۰/۸۶	۰/۲۳	Sig	۱ نگرش ورزشی
٪۰/۰۱	٪۰/۰۵	ضریب تعیین	

براساس داده‌های جدول ۲، بین نگرش ورزشی با مؤلفه‌های سبک‌های اسنادی ($P > 0/05$) رابطه معناداری وجود ندارد.

فرضیه صفر سوم: الویت بندی مؤلفه‌های نگرش ورزشی (به تفکیک پست بازیکن) تفاوت معناداری با هم ندارند.

جدول ۳: نتایج آزمون فریدمن درباره مؤلفه‌های نگرش ورزشی (به تفکیک پست بازیکن)

سطح معناداری	درجه آزادی	خی - دو	میانگین رتبه	مؤلفه‌های نگرش ورزشی	پست بازیکن
۰/۰۰۱	۲	۱۹/۶۰	۱/۵۴	موفقیت	لیبرو
			۲/۹۶	اجتناب از شکست	
			۲	قدرت	
			۲/۶۰	موفقیت	
۰/۰۰۱	۲	۳۷/۴۲	۱/۴۲	اجتناب از شکست	پاسور
			۲/۹۸	قدرت	
			۱/۴۵	موفقیت	
۰/۰۰۱	۲	۱۵/۹۷	۱/۶۸	اجتناب از شکست	اسپوکر قدرتی
			۱/۹۷	قدرت	
			۲/۴۴	موفقیت	
۰/۰۰۱	۲	۲۰/۱۱	۱/۵۸	اجتناب از شکست	سرعتی زن
			۱/۹۸	قدرت	
			۲/۴۴	موفقیت	
۰/۰۰۲	۲	۱۲/۰۶	۱/۶۴	اجتناب از شکست	پشت خط زن
			۱/۹۲	قدرت	
			۲/۴۴	موفقیت	
۰/۰۰۳	۲	۱۱/۷۶	۱/۴۸	اجتناب از شکست	دفاع
			۲/۰۸	قدرت	

نتایج جدول ۳، نشان دهنده آن است که اختلاف معناداری بین میانگین رتبه های مؤلفه های نگرش ورزشی (به تفکیک پست بازیکن) وجود دارد. جهت مقایسه توصیفی رتبه ها به جدول (۴) مراجعه شود.

جدول ۴: قیاس رتبه های مؤلفه های نگرش ورزشی (به تفکیک پست بازیکن)

رتبه ها	مؤلفه های نگرش ورزشی	پست بازیکن
اول	سوم	لیبرو
دوم	دوم	پاسور
اجتناب از شکست	اول	اسپوکر قدرتی
اول	اول	سرعتی زن
دوم	اول	پشت خط زن
دوم	اول	دفاع

براساس جدول ۴، رتبه اول مربوط به مؤلفه موفقیت، رتبه دوم مربوط به مؤلفه قدرت و رتبه سوم مربوط به مؤلفه اجتناب از شکست می باشد، اما فقط در پست لیبرو رتبه اول مربوط به مؤلفه اجتناب از شکست و در پست پاسور رتبه اول مربوط به مؤلفه قدرت است. فرضیه صفر چهارم: الویت بندی مؤلفه های جهت گیری ورزشی (به تفکیک پست بازیکن) تفاوت معناداری با هم ندارند.

جدول ۵: نتایج آزمون فریدمن درباره مؤلفه های جهت گیری ورزشی (به تفکیک پست بازیکن)

سطح معناداری	درجه آزادی	خی - دو	میانگین رتبه	مؤلفه های جهت گیری ورزشی	پست بازیکن
			۱/۹۳	رقابت جویی	
۰/۸۰	۲	۰/۴۵۹	۲	پیروزگرایی	لیبرو
			۲/۰۷	هدف گرایی	
			۱/۹۲	رقابت جویی	
۰/۲۲	۲	۳/۰۴	۱/۹۰	پیروزگرایی	پاسور
			۲/۱۹	هدف گرایی	
			۱/۹۹	رقابت جویی	
۰/۸۹	۲	۰/۲۴	۲/۰۴	پیروزگرایی	اسپوکر قدرتی
			۱/۹۷	هدف گرایی	
			۱/۹۶	رقابت جویی	
۰/۴۵	۲	۲/۰۸	۱/۸۹	پیروزگرایی	سرعتی زن
			۲/۱۵	هدف گرایی	
			۱/۹۲	رقابت جویی	
۰/۳۷	۲	۲	۱/۹۰	پیروزگرایی	پشت خط زن
			۲/۱۸	هدف گرایی	
			۱/۷۴	رقابت جویی	
۰/۲۴	۲	۲/۸۵	۲/۱۲	پیروزگرایی	دفاع
			۱/۱۴	هدف گرایی	

● نقش میانجی‌گری نگرش ورزشی در رابطه علی با جهت‌گیری ورزشی بازیکنان لیگ والیبال ایران

نتایج جدول ۵، نشان دهنده آن است که بین رتبه‌های مؤلفه‌های جهت‌گیری ورزشی (به تفکیک پست بازیکن) هیچگونه تفاوت معناداری وجود ندارد. اما با توجه به آمار به دست آمده از نظر الویت مؤلفه‌ها بر اساس پست بازیکنان تا حدودی متفاوت است. در پست لیبرو، پاسور و پشت خط زن هدف‌گرایی، دوم پیروزگرایی، رقابت‌جویی در پست اسپوکر قدرتی و دفاع، پیروزگرایی، رقابت‌جویی، هدف‌گرایی و در پست اسپوکر سرعتی، هدف‌گرایی، رقابت‌جویی، پیروزگرایی در رتبه‌های اول تا سوم قرار دارند.

فرضیه صفر پنجم: الویت بندی مؤلفه‌های سبک‌های اسنادی (به تفکیک پست بازیکن) تفاوت معناداری با هم ندارند.

جدول ۶: نتایج آزمون فریدمن درباره مؤلفه‌های سبک‌های اسنادی (به تفکیک پست بازیکن)

پست بازیکن	مؤلفه‌های سبک‌های اسنادی	میانگین رتبه	خی - دو	درجه آزادی	سطح معناداری
لیبرو	بدبینانه	۱/۸۰	۱۸/۶۷	۱	۰/۰۰۱
پاسور	خوش بینانه	۱/۲۰	۲۴/۰۸	۱	۰/۰۰۱
	بدبینانه	۱/۲۲			
	خوش بینانه	۱/۸۲			
اسپوکر قدرتی	بدبینانه	۱/۸۴	۳۳/۸۲	۱	۰/۰۰۱
	خوش بینانه	۱/۱۶			
سرعتی زن	بدبینانه	۱/۷۶	۱۵/۲۹	۱	۰/۰۰۱
	خوش بینانه	۱/۲۴			
پشت خط زن	بدبینانه	۱/۸۳	۱۸/۰۱	۱	۰/۰۰۱
	خوش بینانه	۱/۱۷			
دفاع	بدبینانه	۱/۷۸	۸/۱۷	۱	۰/۰۰۱
	خوش بینانه	۱/۲۲			

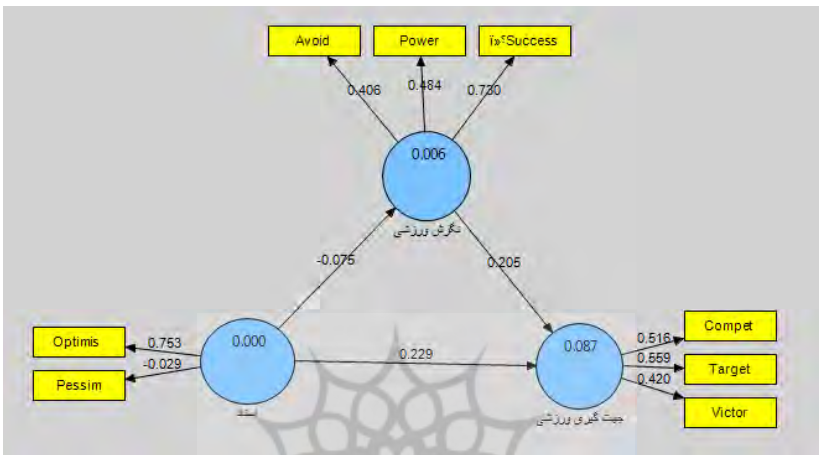
نتایج جدول ۶، نشان دهنده آن است که بین رتبه‌های مؤلفه‌های سبک‌های اسنادی (به تفکیک پست بازیکن) تفاوت معناداری وجود دارد. جهت مقایسه توصیفی رتبه‌ها به جدول بعدی مراجعه شود.

جدول ۷: قیاس رتبه‌های مؤلفه‌های سبک‌های اسنادی (به تفکیک پست بازیکن)

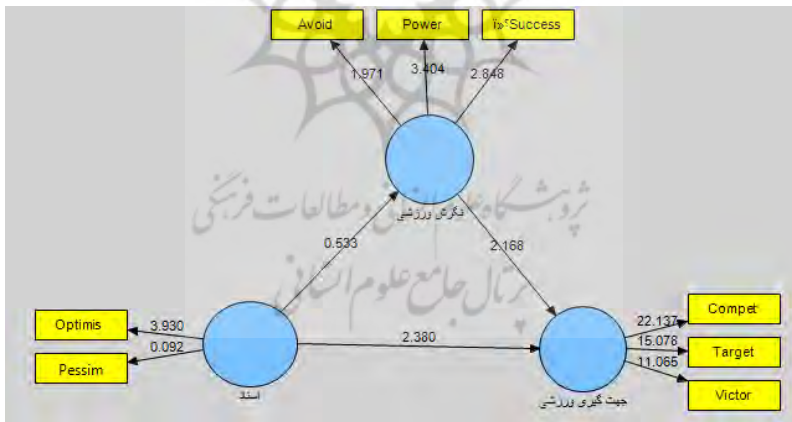
رتبه‌ها	مؤلفه‌های سبک‌های اسنادی	پست بازیکن
خوش بینانه	بدبینانه	لیبرو
دوم	اول	پاسور
اول	دوم	اسپوکر قدرتی
دوم	اول	سرعتی زن
دوم	اول	پشت خط زن
دوم	اول	دفاع

بر اساس جدول بالا، رتبه اول مربوط به مؤلفه بدبینانه و رتبه دوم مربوط به مؤلفه خوشبینانه می باشد، اما در پست پاسور رتبه اول مربوط به مؤلفه خوشبینانه و رتبه دوم مربوط به مؤلفه بدبینانه است.

فرضیه ششم: مدل نقش میانجی گری نگرش ورزشی در رابطه علی سبک های اسنادی با جهت گیری ورزشی از برازش مناسب برخوردار نیست.

نمودار ۲: رابطه علی متغیرها درحالت استاندارد

نمودار ۳: رابطه علی متغیرها درحالت معناداری

جدول ۸: برازش مدل ساختاری (GOF)

نتیجه	وضعیت	ملاک	GOF
برازش مدل ساختاری به صورت متوسط رو به بالاست	ضعیف	۰/۰۱	۰/۲۹۵
	متوسط	۰/۲۵	
	قوی	۰/۳۶	

بر اساس جدول فوق برازش مدل ساختاری به صورت متوسط رو به بالاست. بنابراین متغیرهای برون‌زای مدل بر متغیر درون‌زای مدل اثرگذار هستند. بر اساس نتایج به دست آمده مدل، اثر سبک‌های اسنادی بر نگرش ورزشی مثبت غیر معنادار و اثر سبک‌های اسنادی بر جهت‌گیری ورزشی و نگرش ورزشی بر جهت‌گیری ورزشی صورت مثبت و معنادار است. قدرت پیش‌بینی مدل ساختاری (پیش‌بینی متغیرهای برون‌زای سبک‌های اسنادی و نگرش ورزشی) در حد ضعیف است. به عبارتی مقدار اعتبار افزونگی برابر با $0/040$ است و چون یک عدد مثبت است، نشانگر کیفیت مناسب مدل است. به عبارتی حدود $0/06$ (6%) از اثرات متغیر سبک‌های اسنادی بر جهت‌گیری ورزشی از طریق غیر مستقیم توسط متغیر نگرش ورزشی تبیین می‌شود. همچنین افرادی که داوطلب شرکت در تمرینات سخت بودند، انگیزش موفقیت و انگیزش قدرت بالاتری نسبت به غیرداوطلبان داشتند؛ ولی از نظر انگیزش اجتناب از شکست، با یکدیگر تفاوتی را نشان ندادند.

بحث و نتیجه‌گیری

بر اساس نتایج بدست آمده، فقط بین نگرش ورزشی با مولفه پیروزمندگرای رابطه معناداری وجود دارد. نگرش ورزشی دربرگیرنده سه محور انگیزش پیشرفت، انگیزش اجتناب از شکست و انگیزش قدرت است. ورزشکاری که از انگیزش پیشرفت بالایی بهره‌مند است، شکست را به تلاش نکردن نسبت می‌دهد و خود را مسئول اعمال خود می‌داند و باور دارد که با افزایش تلاش می‌تواند سرنوشت خود را تغییر دهد؛ بنابراین پس از شکست به تلاش بیشتری ادامه می‌دهد؛ در مقابل ورزشکاری که انگیزش اجتناب از شکست بالایی داشته باشد، به علت ترس از شکست، از شرکت در موقعیت‌های پیشرفت‌زا و رقابتی که امکان شکست در آنها وجود دارد، دوری می‌کند که به عدم ریسک‌پذیری، احساس اضطراب و در نهایت عملکرد ضعیف او منتهی می‌شود. عیدی (۱۳۹۵) در پژوهشی به بررسی رابطه انگیزه مصرف مجازی ورزشی با جهت‌گیری و هویت ورزشی، رابطه معناداری بین جهت‌گیری ورزشی و انگیزه ورزشی وجود داشت که با نتایج تحقیق همخوانی داشت. همان‌گونه که کانگ در تحقیقی در سال ۱۹۹۰ نشان داد که هر چه افراد ورزشکار، حرفه‌ای‌تر باشند، رقابت‌طلب‌تر و هدف‌گراتر خواهند بود، با توجه به اینکه آزمودنی‌های تحقیق حاضر از بهترین‌های ورزش لیگ والیبال انتخاب شده‌اند، از این رو در این تحقیق بازیکنان در پست‌های مختلف در والیبال تمایل بیشتری به پیروزی‌گرایی دارند که این تحقیق با مطالعات کازنت میهالی (۱۹۹۶) مغایرت دارد او معتقد بود که افراد با انگیزش موفقیت بالا، به رقابت به‌عنوان یک چالش می‌نگرند و از فعالیت لذت زیادی می‌برند؛ بدون توجه به اینکه در رقابت ببرند یا ببازند. به اعتقاد ویلیس (۱۹۸۲) انگیزش موفقیت، به تمایل فرد به موفقیت، پرهیز از شکست و تمایل به رقابت با معیارهای برتری اطلاق می‌شود، به علاوه او معتقد است ستارگان تیم‌های ورزشی از انگیزش موفقیت بالاتری نسبت به غیرستارگان برخوردارند. این تحقیق با تحقیقات بون و بیتل (۱۹۹۷) در بررسی سبک‌های مربیگری با انسجام گروهی و موفقیت تیم‌های والیبال نتایج پژوهش حاضر نشان داد بین انسجام گروهی (انسجام تکلیف، انسجام اجتماعی) و موفقیت تیم‌ها رابطه مثبت و معنی‌داری وجود ندارد مغایرت دارد. نتایج تحقیقات دانیل آرچک و همکاران (۲۰۰۱) نشان داد که بین جهت‌گیری ورزشی ورزشکاران زن و مرد اختلاف معنی‌داری وجود دارد. این یافته با نتایج تحقیقات امانوئل و گیل (۱۹۸۸) همخوانی دارد، اما با نتایج تحقیقات کانگ و همکاران (۱۹۹۰)، رضانی نژاد و همکاران (۱۳۸۴)

که نشان دادند بین جهت گیری ورزشی مردان و زنان ورزشکار تفاوت معنی داری وجود ندارد، مغایر است. این عدم هماهنگی احتمالاً ناشی از تفاوت سطح ورزشکاران است. تحقیقات نوربخش و همکاران (۱۳۸۵) در مقایسه جهت گیری ورزشی، اگر چه در ابعاد رقابت طلبی و هدف چینی دانشجویان ورزشکار رشته های گروهی نسبت به انفرادی برتری داشتند. بین ابعاد جهت گیری ورزشی و انگیزه های رقابتی رابطه مثبت و معناداری وجود داشت. که با تحقیق حاضر همخوانی دارد. خادمی (۱۳۹۴) هدف بررسی تأثیر خوش بینی آموخته شده بر انگیزش پیشرفت و تاب آوری نوجوانان دختر انجام شد. نتایج حاصل از تحلیل نشان داد خوش بینی آموخته شده در افزایش انگیزش پیشرفت و ابعاد آن (اعتماد به نفس و پشتکار) تأثیر معنادار داشت، که با تحقیق همخوانی داشت.

با توجه به نتایج به دست آمده بین نگرش ورزشی با مولفه های سبک های اسنادی رابطه معناداری وجود ندارد. عبدی، (۱۳۹۵) در پژوهشی به بررسی رابطه انگیزه مصرف مجازی ورزشی با جهت گیری و هویت ورزشی، رابطه معناداری بین جهت گیری ورزشی و انگیزه ای ورزشی وجود داشت. که با تحقیق همخوانی داشت. و با تحقیق ابوالقاسمی و همکاران (۱۳۸۶) با عنوان ارتباط راهبردهای مقابله ای، جهت گیری هدف و اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشی دانشجویان ورزشکار گروهی و انفرادی دریافتند که قویترین پیش بینی کننده عملکرد ورزشی در ورزشکاران انفرادی، جهت گیری هدف و در ورزشکاران گروهی، جهت گیری هدف و اضطراب رقابتی بود همخوانی معناداری با برد گرایی ندارد و فقط با مؤلفه هدف گرایی رابطه معناداری دارد. یوسفی (۱۳۹۲) بررسی رابطه جهت گیری هدفی، فضای انگیزشی ادراک شده با شاخص های اخلاق ورزشکاری بود که نشان دهنده رابطه مثبت و معنی دار جهت گیری تکلیف گرا و همچنین فضای ادراک شده انگیزشی تکلیف مدار و رعایت قواعد اجتماعی بود. و این امر باعث درک بهتری از ورزش و اجتناب از شکست و عملکرد بهتری می شود. عبدی (۱۳۹۶) در بررسی نقش میانجی جهت گیری اهداف پیشرفت در رابطه بین کمال گرایی و عملکرد فرد، یافته ها نشان داد کمال گرایی مثبت تأثیر نیرومند معنی داری بر جهت گیری اهداف تسلط-گرایش، عملکرد-گرایش و عملکرد-اجتناب و کمال گرایی منفی تأثیر مثبت معنی داری بر جهت گیری عملکرد-گرایش و عملکرد-اجتناب دارد. جمشیدی و همکاران (۱۳۹۱) هدف از پژوهش، بررسی ارتباط جهت گیری ورزشی و اضطراب رقابتی در ورزشکاران زن و مرد رشته های ورزشی تیمی و انفرادی نتایج نشان داد که جهت گیری ورزشی، اضطراب رقابتی را پیش بینی می کند. دون (۲۰۰۱) در تحقیقی پیرامون ارتباط بین درک شایستگی و ترس از شکست، نشان داد که شکست در رقابت های ورزشی می تواند منتهی به ایجاد ارزیابی منفی ورزشکار از نظر مربی، تماشاچیان و حریفان شود. ترس ورزشکار از این ارزیابی منفی، باعث افزایش انگیزش اجتناب از شکست در می شود. او در نهایت نتیجه گیری نمود که ترس از شکست و ترس از ارزیابی منفی در اجتماع، پیشگوی اضطراب حالتی و عملکرد ضعیف در ورزشکاران است. در تحقیق حاضر نگرش ورزشی که شامل سه مولفه انگیزش موفقیت، قدرت و اجتناب از شکست می باشد ارتباطی با اسناد خوشبینانه و بدبینانه ندارد و بازیکنان والیبال توجه ای به علل درونی و بیرونی ندارند. دسی و ریان (۱۹۹۹) در پژوهشی ارتباط پاداش با انگیزش ورزشکار مورد بررسی قرار می گیرد، نشان دادند که پاداش ها باعث کاهش انگیزش درونی ورزشکار می شود. برخی از محققان به بررسی اثر پاداش بر انگیزش ورزشکار پرداخته اند. در این مطالعات، انگیزش درونی مورد توجه محققان بوده است. که با

تحقیق دسی و دون همخوانی دارد. عسگری و همکاران (۱۳۹۱) در بررسی بر روی نگرش ورزشی بازیکنان گروهی اغلب موفقیت‌ها را به عوامل درونی مانند توانایی و کوشش و شکست‌هایشان را به عوامل بیرونی نسبت می‌دهند. حسینی (۱۳۹۴) یافته‌های حاصل از پژوهش رابطه سبک اسنادی و سرسختی با انگیزه پیشرفت در ورزشکاران انفرادی و گروهی بیانگر این است که متغیر کنترل پیش‌بینی‌کننده انگیزش پیشرفت در ورزشکاران است و همچنین رابطه سبک اسنادی و سرسختی با انگیزش پیشرفت در زنان بیشتر از مردان است. آنچه از این نتیجه به‌دست آمد که افراد، دارای یک سیستم اسناد خودمحرورانه می‌باشند که با تحقیق حاضر همخوانی ندارد.

بر طبق نتایج به دست آمده نشان دهنده آن است که اختلاف معناداری بین میانگین رتبه‌های مؤلفه‌های نگرش ورزشی (به تفکیک پست بازیکن) وجود دارد. رتبه اول مربوط به مؤلفه موفقیت، رتبه دوم مربوط به مؤلفه قدرت و رتبه سوم مربوط به مؤلفه اجتناب از شکست می‌باشد. اما فقط در پست لیبرو رتبه اول مربوط به مؤلفه اجتناب از شکست و در پست پاسور رتبه اول مربوط به مؤلفه قدرت می‌باشد. کهندل و همکاران (۱۳۹۰) در تحقیقات خود نشان دادند که در میزان انگیزش دستیابی به موفقیت و انگیزش توان بازیکنان والیبال جوان و بزرگسال اختلاف معنی‌داری وجود دارد؛ اما در میزان انگیزش اجتناب از شکست و انگیزش رقابت بین آنها اختلاف معنی‌داری مشاهده نشد. ارتباط معنی‌داری بین سابقه فعالیت در رشته والیبال با اجزای انگیزش در بازیکنان والیبال بزرگسال و جوان وجود نداشت. بناب، (۱۳۷۵) نیاز به کسب قدرت یعنی میل به اثرگذاری بر دیگران، میل به اعمال نفوذ و کنترل سایر افراد. کسانی که به‌شدت چنین نیازی را احساس می‌کنند، از این امر لذت خواهند برد که «مسئولیتی» را بپذیرند و در جهت اعمال نفوذ بر دیگران گام بردارند. مارشال ریو (۱۳۸۳) گرایش به اجتناب از شکست، افراد را برمی‌انگیزد تا از خود در برابر از دست دادن عزت نفس، از دست دادن احترام اجتماعی و ترس از شرمندگی دفاع کنند. باقرزاده و همکاران (۱۳۹۵) در مقایسه بین انگیزه در بازیکنان تیم‌های فوتبال برنده و بازنده نشان داد تیم‌های برنده ترس از شکست بیشتری دارند و در واقع اجتناب از شکست تسهیل‌کننده اجراست.

بین رتبه‌های مؤلفه‌های جهت‌گیری ورزشی (به تفکیک پست بازیکن) هیچگونه تفاوت معناداری وجود ندارد. اما با توجه به دست آمده از نظریات مؤلفه‌ها براساس پست بازیکنان تا حدودی متفاوت است. در پست لیبرو، پاسور و پشت خط زن هدف‌گرایی، پیروزگرایی، رقابت‌جویی در پست اسپوکر قدرتی و دفاع، پیروزگرایی، رقابت‌جویی، هدف‌گرایی و در پست اسپوکر سرعتی، هدف‌گرایی، رقابت‌جویی، پیروزگرایی در رتبه‌های اول تا سوم قرار دارند. مرادی و همکاران (۱۳۹۰) در تحقیقی با عنوان «مقایسه جهت‌گیری ورزشی دانشجویان ورزشکار دانشگاه‌های کرمان» دریافتند که بین ابعاد جهت‌گیری ورزشی دانشجویان ورزشکار اولویت و ترتیب خاصی به صورت معنی‌دار وجود دارد که ابعاد ۱. هدف‌گرایی ۲. رقابت‌طلبی ۳. میل به پیروزی بدست عوامل وابسته به آن هستند. ولی تفاوت معنی‌داری در اولویت جهت‌گیری ورزشی دانشجویان با توجه به ویژگی جنسیت، رشته ورزشی تیمی یا انفرادی و سابقه کسب مقام مشاهده نشد که با تحقیق همخوانی داشت. جمشیدی و همکاران (۱۳۹۱) در پژوهشی با عنوان «بررسی ارتباط جهت‌گیری ورزشی و اضطراب رقابتی در ورزشکاران زن و مرد رشته‌های ورزشی تیمی و انفرادی»، دریافتند که مردان ورزشکار رقابت‌طلب‌تر بودند و تمایل به پیروزی

بیشتری نسبت به زنان ورزشکار داشتند، درحالی که زنان ورزشکار هدف گراتر از مردان ورزشکار بودند. اما بین جهت گیری ورزشی ورزشکاران رشته‌های تیمی و انفرادی تفاوت معنی داری مشاهده نشد. که با تحقیق همخوانی داشت. کانگ (۱۹۹۰) در تحقیقی نشان داد که هر چه افراد ورزشکار، حرفه ای تر باشند، رقابت طلب تر و هدف گراتر خواهند بود. کانگ و همکاران (۱۹۹۰)، رضانی نژاد و همکاران (۱۳۸۴) نتایج تحقیقات، نشان دادند بین جهت گیری ورزشی مردان و زنان ورزشکار تفاوت معنی داری وجود ندارد، مغایر است. این عدم هماهنگی احتمالاً ناشی از تفاوت سطح ورزشکاران است. کانگ و هانی، (۱۹۸۰)، ابعاد جهت گیری ورزشی را در میان ورزشکاران و غیرورزشکاران تایوانی را بررسی کرد و دریافت که ورزشکاران به طور معنی داری در رقابت طلبی، هدف گرایی و تمایل به پیروزی نمره‌های بیشتر دارند. که با تحقیق همخوانی نداشت. اسکوردیلیس و همکاران (۲۰۰۶) در پژوهش خود به مقایسه جهت گیری ورزشی در ورزشکاران رشته بسکتبال با ویلچر پرداختند. نتایج پژوهش وی حاکی از تفاوت معناداری بین ابعاد مختلف جهت گیری بود که با تحقیق فوق همخوانی نداشت.

الویت‌بندی مؤلفه های سبک های اسنادی (به تفکیک پست بازیکن)، نشان دهنده آن است که بین رتبه مؤلفه های سبک های اسنادی (به تفکیک پست بازیکن) تفاوت معناداری وجود دارد. براساس جدول، رتبه اول مربوط به مؤلفه بدبینانه و رتبه دوم مربوط به مؤلفه خوشبینانه می باشد. اما در پست پاسور رتبه اول مربوط به مؤلفه خوشبینانه و رتبه دوم مربوط به مؤلفه بدبینانه می باشد. کامرون و بانکو (۲۰۰۱) در تحقیقی فراتحلیلی باعنوان «اثرات منفی پاداش بر انگیزش درونی»، گزارش دادند که ارائه پاداش، باعث کاهش انگیزش درونی ورزشکار می شود. آنها عنوان کردند که پاداش برای وظایفی که نسبت به آنها علاقه کمی وجود دارد، باعث ایجاد انگیزش درونی می شود. در وظایفی که علاقه زیادی به انجام آنها وجود دارد، ارائه پاداش شفاهی برای ایجاد انگیزش کافی است. همچنین آنان نتیجه گرفتند که پاداش وقتی اثرات منفی دارد که به وظایف مورد علاقه و توجه فرد، پاداش محسوس ارائه شود. شهر آرای و همکاران (۲۰۰۵) در مطالعه رابطه بین سبک‌های اسنادی و انگیزه پیشرفت، نتایج نشان دادند: (۱) بین انگیزه و پیشرفت در هر دو جنس رابطه مثبت معنادار وجود دارد؛ (۲) بین سبک‌های اسنادی برای حوادث خوب و حوادث بد در ابعاد درونی، بیرونی، کلی - اختصاصی و پایدار- ناپایدار با پیشرفت تحصیلی رابطه‌ای به دست نیامد؛ (۳) بین انگیزه پیشرفت و سبک‌های اسنادی برای حوادث خوب در ابعاد درونی - بیرونی، کلی - اختصاصی و پایدار- ناپایدار رابطه مثبت معنادار و بین انگیزه پیشرفت با سبک‌های اسنادی برای حوادث بد در بعد درونی - بیرونی رابطه منفی معنادار بود؛ (۴) بین انگیزه پیشرفت با سبک‌های اسنادی برای حوادث بد در ابعاد پایدار- ناپایدار و کلی - اختصاصی رابطه‌ای مشاهده نشد.

در مورد اثر سبک های اسنادی بر نگرش ورزشی مثبت غیر معنادار و اثر سبک های اسنادی بر جهت گیری ورزشی و نگرش ورزشی بر جهت گیری ورزشی صورت مثبت و معنادار است. قدرت پیش بینی مدل ساختاری (پیش بینی متغیرهای برون زای سبک های اسنادی و نگرش ورزشی) در حد ضعیف است. به عبارتی مقدار اعتبار افزونگی برابر با ۰/۴۰ است و چون یک عدد مثبت است، نشانگر کیفیت مناسب مدل است. عبدی (۱۳۹۶) هدف در بررسی نقش میانجی جهت گیری اهداف پیشرفت در رابطه با عملکرد در کمال گرایی مثبت تأثیر نیرومند معنی داری بر جهت گیری اهداف تسلط-گرایش، عملکرد - گرایش و عملکرد اجتناب و کمال گرایی منفی تأثیر

مثبت معنی‌داری بر جهت‌گیری عملکرد - گرایش و عملکرد - اجتناب دارد؛ همچنین کمال‌گرایی مثبت تأثیر مثبتی بر عملکرد دارد. علاوه بر این جهت‌گیری هدف تسلط - اجتناب و عملکرد - اجتناب تأثیر معنی‌دار منفی بر عملکرد تحصیلی دارند. در نهایت یافته‌ها نشان داد که جهت‌گیری هدف عملکرد - اجتناب در رابطه بین کمال‌گرایی مثبت و عملکرد نقش میانجی داشته و موجب کاهش تأثیر مثبت کمال‌گرایی مثبت بر عملکرد فرد می‌شود. همچنین جهت‌گیری عملکرد اجتناب در رابطه کمال‌گرایی منفی و عملکرد نقش میانجی داشته و موجب شده است که ضریب تأثیر کل منفی باشد. ویلیس و لیان (۱۹۸۹) در تحقیقی بازیکنان فوتبال کالج را از نظر سه مقیاس انگیزشی مرتبط با رقابت، یعنی انگیزش موفقیت، انگیزش اجتناب از شکست و انگیزش قدرت بررسی کردند. نتایج نشان داد ستارگان از نظر انگیزش موفقیت و انگیزش اجتناب از شکست، نسبت به غیرستارگان، امتیاز بالاتری داشتند؛ اما این تفاوت از نظر انگیزش قدرت معنی‌دار نبود. محققان بالاتر بودن انگیزش اجتناب از شکست را در ستارگان، غیرمنتظره دانستند و علت آن را به سابقه نسبتاً ضعیف موفقیت در این تیم‌ها نسبت دادند. در مجموع، محققان میزان بالاتر انگیزش اجتناب از شکست را در این مطالعه عاملی برای دستیابی به موفقیت ذکر کردند (تا به عنوان عاملی بازدارنده). نتایج نشان داد افرادی که در تیم باقی ماندند، نسبت به آنهایی که تیم را ترک کردند، انگیزش موفقیت بالاتری دارند؛ اما از نظر انگیزش اجتناب از شکست و انگیزش قدرت، در این مورد تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد. همچنین افرادی که داوطلب شرکت در تمرینات سخت بودند، انگیزش موفقیت و انگیزش قدرت بالاتری نسبت به غیرداوطلبان داشتند؛ ولی از نظر انگیزش اجتناب از شکست، با یکدیگر تفاوتی را نشان ندادند.

خودباوری مهمترین عامل برای توسعه گرایش به موفقیت است، زیرا که یکی از قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده‌های موفقیت و پیشرفت در انجام وظیفه است. تحقیقات نشان داده‌اند که تجربه‌های قبلی فرد از موفقیت، یکی از مهم‌ترین پیش‌بینی‌کننده‌های خودباوری است. بنابراین مربی برای افزایش خودباوری، باید فرصت‌ها را برای موفقیت به حداکثر برساند و وظایف کاری را به اجزاء قابل کنترل و کوچک‌تر تقسیم کند. در این صورت، فرد می‌تواند تجربه‌های موفق کوچک‌تری را از این راه کسب کند و که این خود باعث ایجاد اعتماد به نفس و انگیزش درونی در او می‌شود؛ همچنین برای افزایش خودباوری، مربیان باید ابعاد رفتاری و شناختی رفتار فرد را مورد توجه قرار دهند و با به کارگیری اصول درمانی در زمینه‌های شناختی و رفتاری و آموختن مهارت‌های لازم، فرد را برای چالش و مبارزه با افکار منفی تجهیز کنند. بومن (۲۰۰۱) در مطالعاتی که دانشمندان به دنبال یافتن عامل یا عوامل برانگیزاننده بوده‌اند، با عنوان نظریه‌های محتوایی مطرح شده‌اند. نظریه سلسله مراتب نیازهای مازلو، نظریه دوجنبه‌ای مک‌گریگور، نظریه انگیزش موفقیت اتکینسون، نظریه مک‌کلند، نظریه انگیزش بهداشت هرزبرگ و نظریه سه‌گانه آلدرفر، از نظریه‌های محتوایی هستند. نظریه اسنادی به نگرش‌ها و باورهای ایجادکننده انگیزش پیشرفت توجه کرده است. براساس این نظریه نسبت دادن علت شکست و پیروزی به عوامل درونی و بیرونی و با ثبات و بی‌ثبات بر انگیزش موفقیت و انگیزش اجتناب از شکست ورزشکار موثر است. نظریه اهداف پیشرفت رویکردی شناختی به انگیزش پیشرفت است که بر روی هدف‌هایی تمرکز دارد که افراد در موقعیت‌های پیشرفت اختیار می‌کنند. بر اساس این نظریه افراد با یکی از دو برداشت مربوط به توانایی، به انجام تکلیف می‌پردازند و این برداشت بر ادراک و باورهای آنها در مورد فعالیت اثر می‌گذارد. در افراد تکلیف‌گرا نمایش توانایی بر مبنای حداکثر تلاش فرد نسبت به خود است. در

افراد خودگرا نحوه نمایش توانایی او در مقایسه با دیگران اهمیت دارد و فرد ترغیب می‌شود برای رسیدن به هدف کمتر تلاش می‌کند. جهت گیری هدفی، الگوی یکپارچه ای از باورهاست که فرد براساس آن در باره شایستگی خود قضاوت میکند. نتایج نشان داد که بین خوش بینی و نگرش به زندگی با جهت گیری هدفی، رابطه معنی دار و مثبتی وجود دارد. اما بین متغیرهای دیگر ارتباط وجود نداشت. غزلی و همکاران (۱۳۹۶) طبق مبانی نظری و پژوهشی افراد دلبسته ناایمن توانایی تنظیم هیجانانشان را به طور درونی و با استفاده از راهبردهایی که برای کاهش و مدیریت فشارهای تجربه نشده، رشد یافته اند را ندارند. انطباق ویژگی های صفتی شاگردان با شیوه های آموزش و تمرین مهارت های ورزشی مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است. یافته ها به وضوح بیان می کنند فراگیران مهارت سرویس والیبال با داشتن خودپنداره بدنی بالا و انجام تمرین به روش خودتنظیم بیشترین میزان اکتساب و یادگیری مهارت را خواهند داشت صفوی و همکاران (۱۳۹۵). افرادی که مسئولیت اتفاق هایی که در زندگی برای آنها می افتد به قدرت های دیگر مثل سرنوشت - شانس - فرصت نسبت می دهند و احساس می کنند که پاداش و یا مجازات تحت کنترل این قدرتها می باشد. این افراد برون گرا هستند. سوکانی (۲۰۱۶) مطالعه رابطه بین سبک های اسنادی و انگیزه پیشرفت با پیشرفت نتایج نشان دادند: (۱) بین انگیزه پیشرفت و اسناد در هر دو جنس رابطه مثبت معنادار وجود دارد؛ (۲) بین سبک های اسنادی برای حوادث خوب و حوادث بد در ابعاد درونی، بیرونی، کلی - اختصاصی و پایدار- ناپایدار با پیشرفت تحصیلی رابطه ای به دست نیامد؛ (۳) بین انگیزه پیشرفت و سبک های اسنادی برای حوادث خوب در ابعاد درونی - بیرونی، کلی - اختصاصی و پایدار- ناپایدار رابطه مثبت معنادار و بین انگیزه پیشرفت با سبک های اسنادی برای حوادث بد در بعد درونی - بیرونی رابطه منفی معنادار بود؛ (۴) بین انگیزه پیشرفت با سبک های اسنادی برای حوادث بد در ابعاد پایدار- ناپایدار و کلی - اختصاصی رابطه ای مشاهده نشد شهر آرای (۲۰۰۵). در تحقیقات گذشته بر روی پست ورزشی بازیکنان بررسی های محدودی انجام گرفته است و در این تحقیق بازیکنان والیبال را بر اساس پست آنها مورد بررسی قرار دادیم.

منابع

- ابوالقاسمی، عباس و آریاپوران، سعید. (۱۳۹۶). «ارتباط راهبردهای مقابله‌ای، جهت‌گیری هدف و اضطراب، رقابتی با عملکرد ورزشی دانشجویان ورزشکار گروهی و انفرادی». پژوهش در علوم ورزشی. شماره ۱۳، صص ۱۵-۱۴۱.
- احمدی، طاهر؛ غباری بناب، باقر و آذرنیباد، آرش. (۱۳۹۵). «اثر بخشی بازآموزی اسنادی بر انگیزه پیشرفت و سبک اسنادی دانش‌آموزان با اختلال یادگیری». مجله روانشناسی و روان پزشکی شناخت. سال ۳، شماره ۴، صص ۹۷-۱۱۰.
- اسلامی، موسی؛ یارمحمدزاده، پیمان و صادقی، ولی‌اله. (۱۳۹۶). «رابطه جهت‌گیری هدف و راهبرد خودنظارتی با سبک‌های اسنادی دانش‌آموزان سوم متوسطه ناحیه (۲) شهر اصفهان». پایان‌نامه دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی.
- باقرزاده، فضل‌الله؛ هادیان، معصومه؛ غفوری یزدی، مهدی و آزادی، آرزو. (۱۳۹۵). «مقایسه صفات انگیزشی ورزشکاران ماهر و مبتدی ورزش‌های انفرادی و تیمی در چند رشته ورزشی منتخب». رشد و یادگیری حرکتی _ ورزشی. دوره ۸، شماره ۴، صص ۵۶۳-۵۷۴.
- بهرام، عباس؛ شفیق زاده، محسن؛ خلجی، حسن و صنعتکاران، افسانه. (۱۳۹۱). «تعیین اعتبار و پایایی پرسشنامه ورزش‌گرایی». پژوهش‌کنده تربیت بدنی و علوم ورزشی.
- پیرموسی، اکبر؛ عرب عامری، الهه؛ علیزاده، نرجس و سلمانیان، افشین. (۱۳۹۲). «ارتباط جهت‌گیری ورزشی و اضطراب رقابتی در ورزشکاران شرکت‌کننده در دهمین المپیاد ورزشی دانشجویی». دوره ۴، شماره ۱، صص ۳۷-۵۵. DOI: 10.22059/jmlm.2012.25074
- قلی‌پور، نورالله. (۱۳۹۱). «مبانی نظری انگیزش در یادگیری». دومین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم تربیتی و روانشناسی، مطالعات اجتماعی و فرهنگی. تحقیقات آموزشی از دانشگاه تهران.
- کریمی، مریم؛ حیدری نژاد، صدیقه؛ شفیق نیا، پروانه و نوروزی، علی محمد. (۱۳۹۴). «بررسی ارتباط بین رفتار رهبری مربیان با انگیزش موفقیت و اجتناب از شکست در بازیکنان زن تیم‌های والیبال». پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی. سال ۳، شماره ۴ (۱۲ پیاپی). صص ۲۱-۳۳.
- Abdi, H. (1396). "The Mediator of the Orientation of Progress in the Relationship between Perfectionism and Performance". Article 3, Volume 10, Issue 39, winter 2013, Page 53-68. (Parsian).
- Abdoli, Behrouz. (1388). "Psychosocial basics of physical education and sports". Tehran: morning. (Parsian).
- Abolqasemi, Abbas. Aryapuran, Saeed. (1386). "The relationship between coping strategies, goal orientation and anxiety, competitive with the athletic performance of individual and group athlete students". Journal of Research in Sport Sciences, No. 13.141- P. 15. (Parsian).
- Allen, G. G., Tressure, D. C., & Balague, G. (2017). "Achievement goals in sport: the development and validation of the perception of success Questionnaire". Journal of sports science, 16, 337-347.
- Asari Asra, Fallah Zain al-Abedin, Askari, Bobby San. (1391). "Comparison of Ali's attributes of instructors and athletes of

- Islamic Azad universities in the 11th District after success and failure**". Academic degree. (Persian).
- Bagherzadeh, Fazlollah, Hadian, Masoomeh, Ghafouri Yazdi, Mehdi, Azadi, Azeroo. (1395). **"Comparison of motivational traits of skilled and athletic athletes of individual and team sports in selected sporty sports"**. Growth and learning-motor-exercise, Period 8, Number 4, pp. 574-563. (Persian).
 - Barari, Mohammad Esmaeili, Hassan, Kesari, Zahra. (1396). **"The Relationship between Self-efficacy and Exercise-Driven Exercise"**. Women's Studies, 2 (7), 45-61. (Persian).
 - Bonab, Mahilyodin. (1375). **Psychology of Motivation and Emotion**. Tehran: Dana. (Persian).
 - Bowman, M, Flower, N, Machuga, J. and et al. (2001). **"Motivations differences between group and individual athletic teams' participation in intercollegiate and intramural sport"**. Journal sport and exercise psychology, 23, p: 26.
 - Cameron, J., & Banko, K. M. (2001). **"Pervasive Negative effect of rewards on intrinsic motivation"**. The Behavior Analyst, 24, 1-4.
 - Carron, A. V. (2000). **"Cohesion in sport teams and exercise groups: An overview of 15 years of research"**. Paper presented at the congress International de la SFPS, Paris.
 - Daniel R. Czech, et al. (2002). **"An exploratory investigation of optimism, pessimism and sport orientation among NCAA division I college athletes"**. International Sports Journal / summer. (Persian).
 - Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1999). **"A Meta analytic review of experiments examining the effect of extrinsic reward on intrinsic motivation"**. Psychology Bulletin, 125, 627-668.
 - Edi Hossein, Abbasi Homayoun, Jalvand, Elham. (1395). **"A study on the relationship between the motivation of sport virtual consumption and the orientation and sport identity of secondary school students in the city of Nahavand"**. State dissertation: Ministry of Science, Research and Technology, Razi University, Faculty of Physical Education and Sport Sciences.
 - Edmonds, W. (2015). **"The Role of Collective Efficacy in Adventure Racing Teams, Small Group Research"**. Thousand Oaks, 40(2), 163-175.
 - Emmanuel, K. (2001). **"Sport orientation and goal perspective of wheelchair athletes"**. Human Kinetics Publishers, Inc, 19; PP: 304-315.
 - Feltz, D. L., Short, S. E., & Sullivan, P. J. (2015). **"Effects of self-efficacy on physical activity enjoyment in college-aged women"**. International Journal of Behavioral Medicine, 14(2), 92-96.
 - Ghazili, Beautiful, Makvandi, Behnam, Naderi, Farah. (1396). **"The Relationship between Attachment Styles, Emotional Intelligence and Attitude towards Life; A Purpose Orientation in Ahwaz Man Athletes"**. Summer 1396 - Issue 18 (20 pages - from 239 to 258). (Persian).
 - Gholipour, Abbas, Khajavi, Dariush. (2012). **"Evaluation of documentary styles and its role in motivating elite athletes of elite sportsmen from athletes and coaches"**. Master's Degree in Physical Education Faculty, University of Tehran, p. 71. (Persian).
 - Gill, D. L., & Deeter, T. E. (1988). **"Development of the sport orientation questionnaire"**. Research Quarterly for Exercise and Sport, 59(3), 191-202

- Hanin, Y. L. (1980). **“A study of anxiety in sport”**. Sport psychology an analysis of athlete behavior. PP: 236-249.
- Horn, T. S. (1992). **Leadership effectiveness in the sport domain. Advances in sport psychology**. Champaign, IL: Human Kinetics.
- Sharif, F. B. (1394). **“Relationship Structure and Progressive Stiffness in Individual and Group Athletes”**. Article published in the first National Conference on Sport Sciences and Physical Education of Iran. Psychology Quarterly, 4th Edition. (Persian).
- Islam Mohammad Ali, Freedom Yadullah, Gharreza Zandi Hassan, Emadeddin, Zainabsadat. (2013). **“The Relationship between Optimism of Self-efficacy with the Motivation of Athletic Development in Physical Education Students”**. Article 6, Volume 8, Issue 32, Page 111-132. (Persian).
- Jamshidi Akbar, Arab Ameri Elahe, Alizadeh Narjes, Salmanian, Afshin. (2012). **“Relationship between sport orientation and competitive anxiety of athletes participating in the 10th Olympic sporting Olympiad”**. Exercise and motor-sport learning (movement), from p.37- p. 55. (Persian).
- Jowett, S., & Ntoumanis, N. (2014). **“The Coach-Athlete Relationship Questionnaire (CART – Q): Development and initial validation Scandinavian”**. Journal of Medicine and Science in Sports, 14, 245-257.
- Kang, L., Gill, D., et al. (1990). **“Competitive orientations among athlete and non athlete in Taiwan”**. International Journal of Sport Psychology, 21; PP: 146-157.
- Karimi, Maryam, Sedigheh Heydarinezhad, Parvaneh Shafiinia, Nowroozi, Ali Mohammad. (1394). **“The Relationship between Leadership Behavior Behaviors with Succeeding Motivation and Avoiding Bargaining in Female Players of Volleyball Teams”**. Applied Research in Sport Management (3rd Year, 4th Edition) Continuing), spring 1394, pp. 21-33. (Persian).
- Khademi, Moluk, Zahdahi, Mohammad. (1394). **“The Effect of Optimism Learned on the Achievement Motivation and Academic Resilience of Girl's”**. Adolescents. Article 6, Volume 1, Issue 2, summer 1394, pp. 80-65. (Persian).
- Kohandal, Mehdi, Noorbakhsh, Mahvash, Mohammadi, Parviz. (2011). **“Comparison of Motivating Competition of Young Elite Volleyball Competitors”**. Journal of Sport Sciences / Third Year, Seventh. (Persian).
- Moradi Fili, Amir Hossein, Sheikh Mahmud, Sajjadi Seyyed Ahmad, Perazar, Morteza. (2011). **“Comparison of sports orientation of athlete students of Kerman universities, the first national conference on new achievements in the development of sports and physical education, Gorgan, Islamic Azad University, Gorgan, Iran”**. Journal of Psychological Studies Sports Sports. Issue 14. (Persian).
- Nourbakhsh, Parivash, Zarghami, Mehdi, Hasani, Saeed. (2006). **“Comparison of sport orientation of male and female students of individual and group disciplines participating in the 7th Olympiad of Sport and its relationship with competitive motivation”**. Journal title: Movement -, Serial number 30; from page 103 to page 121. (Persian).

- Ramezani, Khosrow. (2015). **“The Impact of Documentary Tutorial on Student Attitudes”**. Applied Research in Psychology: No. 2, pp: 74-78.
- Ramezani, Khosrow, Shahn Yaylagh, Manjeh. (1393). **“The Effect of Documentary Retraining on Optimism, Learned Helplessness, Academic Performance and Documentary Styles of Elementary Students in Ahwaz”**. Ph.D. in Educational Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz. (Persian).
- Ramezani Nejad Rahim, Horni Nader, Khaleghi Arani Hussein, Sadeghi Abbas (2005). **“Comparison of Sports Orientation of Athlete Students of Guilan University”**. Article 7, Volume 24, Number 24 - Successive Number 416. (Persian).
- Safavi Hemami, Shila, Nazakat Al-Husseini, Maryam, Abedi, Elham. (1395). **“Physical self-concept interaction with self-regulated instructor training in acquisition, retention and transfer of an athletic skill in girls aged university”**. Exercise-learning and motor-exercise learning, 4th, pp: 716-699. (Persian).
- Samadi, Masoumeh. (2012). **“The Relationship between Motivational Orientation and Learning Strategies in Explaining Academic Achievement”**. Quarterly Journal of Educational Strategies Volume 5, Issue 2, summer 2012- Pages: 111-105. (Persian).
- SUCANI, Serdar, Mehmet, Behzat TURAN1, Osman, PEPE1, Barış KARA OGLU1, Doğan, DOĞAN2. (2016). **“The Relationship of Assertiveness and Locus of Control with Learning Styles of the Physical Education and Sports School Students”**. International Journal of Science Culture and Sport: 4 (Special Issue 1 ISSN: 2148-1148. (Persian).
- Skordilis, E. K., Skafida, F. A., Chrysagis, N., and Nikitaras, N. (2006). **“Comparison of sport achievement orientation of male wheelchair basketball athletes with congenital andacquired disabilities”**. Perceptual and Motor Skills, 103. pp: 726-732.
- Willis, J. D. (1998). **“Three scales to measure competition-related motives in sport”**. Journal of Sport, 237-250.
- Willis, Joe. D. (1982). **“Three scales to measure competition-related motives in sport”**. Journal of Sport Psychology, 4, 338-353.
- Yousefi, Bahram, Hosni, Zohreh, Bahrami, Farid. (2012). **“Relationship between goal orientation, perceived motivational atmosphere and athletic ethics in young athletes”**. Sports Journal of Economics and Marketing, Volume 1, Issue 1, Page 107-118. (Persian).